ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Miloslava Výborného a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Povodí Ohře, státní podnik**, se sídlem Bezručova 4219, Chomutov, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2017, čj. 402/KP/2017, JID 128722/KUUK/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 10. 2017, čj. 15 A 228/2017-7,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 10. 2017, čj. 15 A 228/2017-7, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Úvod:

Městský úřad Litoměřice, odbor školství, kultury, sportu a památkové péče vydal závazné stanovisko dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči. Žalobce podal proti rozhodnutí odvolání, které Krajský úřad Ústeckého kraje zamítl jako nepřípustné. Žalobce proto podal žalobu ke krajskému soudu, který ji odmítl. Proti usnesení krajského soudu žalobce brojí kasační stížností.

Nejvyšší správní soud se musel zabývat možností soudního přezkumu rozhodnutí o odvolání proti závaznému stanovisku.

I.

[1] Městský úřad Litoměřice, odbor školství, kultury, sportu a památkové péče vydal závazné stanovisko dle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Uvedl, že archeologický průzkum území dotčeného záměrem výstavby malé vodní elektrárny Terezín se z hlediska státní památkové péče považuje za nepřípustný. Poučil žalobce, že závazné stanovisko nemá povahu samostatného správního rozhodnutí, a proto se proti němu nelze odvolat.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí odvolání ke Krajskému úřadu Ústeckého kraje, který jej zamítl jako nepřípustné. Krajský úřad uvedl, že podle sdělení stavebního úřadu podléhá provedení archeologického průzkumu vydání územního souhlasu a ohlášení, neboť práce mají být provedeny na kulturní památce. Odvolání proti vydanému závaznému stanovisku není přípustné; stanovisko je vydáno dotčeným orgánem a konečné rozhodnutí ve věci náleží stavebnímu úřadu.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Namítl, že závazné stanovisko dle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči je po materiální stránce zásadně rozhodnutím. Žalovaný tedy měl odvolání po materiální stránce přezkoumat, nikoliv zamítnout jako nepřípustné.

[4] Krajský soud žalobu odmítl. Uvedl, že závazné stanovisko městského úřadu není samostatným rozhodnutím ve věci, ale závazným stanoviskem dle § 149 spr. ř. v rámci řízení o vydání územního souhlasu k provedení archeologického průzkumu. Ve věci bude rozhodovat stavební úřad a ve smyslu § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči tedy nejde o rozhodnutí. Závazná stanoviska, která nejsou samostatnými rozhodnutími dle § 65 s. ř. s., nepodléhají samostatně přezkumu ve správním soudnictví. Jestliže závazné stanovisko není rozhodnutím dle § 65 s. ř. s., pak ani rozhodnutí o odvolání proti takovému úkonu není rozhodnutím, protože jím nedochází k vzniku, změně, zrušení či závaznému určení práva nebo povinnosti.

III.

[5] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností opírající se o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel namítl, že krajský soud nesprávně posoudil, že závazné stanovisko není rozhodnutím dle § 65 s. ř. s. Uvedl, že v rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 75/2009-113 se výslovně uvádí, že stanovisko dle § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči je samostatným rozhodnutím. Krajský soud se nad to nevypořádal se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 52/2012-26.

[7] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu a setrval na svém právním názoru z předcházejících fází řízení. Uvedl, že závazné stanovisko bylo vyžádáno pro řízení o vydání územního souhlasu, ve kterém rozhoduje stavební úřad. Dle jeho názoru § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči upravuje dvě situace. V první po stanovisku orgánu státní památkové péče již nikdo nerozhoduje a pak se jedná o samostatné rozhodnutí. V druhé je příslušný rozhodovat stavební úřad a pak vydává orgán státní památkové péče závazné stanovisko dle § 149 spr. ř.

V.

[9] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Nejvyšší správní soud proto posoudil důvodnost kasační stížnosti a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[10] Byl-li návrh krajským soudem odmítnut, lze podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. namítat jen nezákonnost tohoto odmítnutí. Ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. však konzumuje důvody kasační stížnosti, jinak podřaditelné i pod § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s.

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] V řízení o kasační stížnosti má stěžovatel za to, že závazné stanovisko orgánu státní památkové péče je podle § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči samostatným správním rozhodnutím.

[13] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že závazná stanoviska dle § 14 zákona o státní památkové péči mohou mít dvojí povahu. Jednak se může jednat o samostatné rozhodnutí vydávané ve správním řízení, jednak o závazné stanovisko dle § 149 spr. ř., které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 9 As 236/2016-35).

[14] Rozdělení vyplývá z § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péče: „*je-li* [stanovisko] *vydáno orgánem státní památkové péče ve věci, o které není příslušný rozhodovat stavební úřad podle zvláštního právního předpisu, je samostatným rozhodnutím ve správním řízení, jinak je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.*“ Všechna stanoviska jsou samostatnými rozhodnutími s výjimkou těch, která jsou vydána ve věci, o které rozhoduje stavební úřad. Dle § 149 odst. 1 spr. ř. je závazné stanovisko úkon, jehož obsah je „*závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu*“.

[15] V projednávané věci, jak správně uvedl krajský soud, bylo stanovisko vydáno pro řízení o vydání územního souhlasu k archeologickému průzkumu dle § 96 odst. 2 písm b), § 104 odst. 1 písm. i), § 103 odst. 1 písm. b) a § 80 odst. 3 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

[16] Územní souhlas však není rozhodnutím, ale jiným úkonem dle části IV. správního řádu. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 67 spr. ř. a § 65 s. ř. s. (srov. usnesení

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu čj. 2 As 86/2010-76). Stavební úřad o nich ani nevede dle § 96 odst. 4 stavebního zákona správní řízení.

[17] V projednávané věci tedy po závazném stanovisku nenásleduje správní řízení, ve kterém by bylo vydáváno rozhodnutí. Situace může případně nastat za použití § 96 odst. 5 stavebního zákona, ale je pouze hypotetická, přednostně je třeba vycházet z toho, že ve věci nebude rozhodováno. Vydané stanovisko není úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem (§ 44a zákona o státní památkové péči). Stejně tak nemůže být závazné pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu (§ 149 odst. 1 spr. ř.), protože žádný výrok rozhodnutí nenásleduje. Jedná se tedy o samostatné správní rozhodnutí.

[18] Krajský soud postupoval vadně, pokud uvedl, že závazné stanovisko není rozhodnutím a dále dovodil, že ani rozhodnutí o odvolání není rozhodnutím.

VI.

[19] Krajský soud nezákonně odmítl stěžovatelovu žalobu [§ 103 odst. 1 písm. e)]. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a posoudí důvodnost stěžovatelovy žaloby.

[20] V rozhodnutí o věci samé rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. ledna 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu